

T.C.

**KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ÇANAKKALE KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR**

**Toplantı Tarihi ve No :29.06.2018/221
Karar Tarihi No :29.06.2018/**

**17.08.2408
Toplantı Yeri
Lapseki /ÇANAKKALE-**

-1-

Çanakkale İli, Gelibolu İlçesi, Ocaklı Köyü ile Yeniköy Köyü sınırları içerisinde bulunann Bursa Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 19.04.1992 tarih ve 2412 sayılı kararı ile onaylanan sit haritasında 3. Derece Doğal Sit alanında kalan; 22.12.2010 tarih ve 277793 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2010/1089 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile onaylanan Saros Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi içerisinde bulunan; Kurulumuzun 29.12.2015 tarih ve 2786 sayılı Kararı ile arkeolojik sit alanı olarak tescil çalışmaları başlatılan, tescil işlemlerine esas, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nün 11.02.2016 tarih ve E.1546 sayılı görüş yazısı; Çanakkale Valiliği, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün 18.02.2016 tarih ve 651 sayılı yazısı ve eki Çanakkale Müze Müdürlüğü'nün 15.02.2016 tarih ve 129 sayılı görüş yazısı; Gelibolu Kaymakamlığı, İlçe Yazı İşleri Müdürlüğü'nün 15.02.2016 tarih ve E.399 sayılı yazısı ve eki Çanakkale Valiliği, Kadastro Müdürlüğü'nün 12.02.2016 tarih ve E.346304 sayılı görüş yazısı; Çanakkale Orman Bölge Müdürlüğü, Çanakkale Orman İşletme Müdürlüğü, Kadastro ve Mülkiyet Şefliği'nin 23.02.2016 tarih ve 402763 sayılı görüş yazısı ve ekleri; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü'nün 18.02.2016 tarih ve E.2544 sayılı görüş yazısı; Karayolları Genel Müdürlüğü, 1. Bölge Müdürlüğü'nün 24.02.2016 tarih ve 42998 sayılı görüş yazısı; Çanakkale Valiliği, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün 16.03.2016 tarih ve E.2008 sayılı görüş yazısı; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün 26.02.2016 tarih ve E.407301 sayılı görüş yazısı ve eki alınan Alay Çeşme Arkeolojik Sit Alanına ilişkin hazırlanan uzman raporu okundu, ekleri incelendi, yapılan görüşmelere sonucunda;

Çanakkale İli, Gelibolu İlçesi, Ocaklı Köyü ile Yeniköy Köyü sınırları içerisinde bulunan Alay Çeşme Arkeolojik Sit Alanı'na ait kararımız eki sit fişi ve sit haritasının uygun olduğuna;

1. ve 3. Derece Arkeolojik Sit alanlarına ilişkin Geçiş Dönemi Yapılaşma Koşulları'nın

*1. Derece Arkeolojik Sit Alanlarında; her türlü uygulama, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun Arkeolojik Sitler Koruma ve Kullanma Koşulları uyarınca belirlenen yürürlükteki İlke Kararında belirtilen koşullar doğrultusunda Koruma Kurulu Görüşü alınarak yapılacaktır.

*3. Derece Arkeolojik Sit Alanı Geçiş Dönemi Yapılaşma Koşullarının; Alanda yapılaşma olmadığı dikkate alınarak alana yönelik Koruma Amaçlı İmar Planı onaylanıncaya kadar kamu

ASLI GIBİDİR
E. Çağman ESİRGEMEZ
Koruma Bölge Kurulu Müdürü

T.C.

**KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ÇANAKKALE KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR**

**Toplantı Tarihi ve No :29.06.2018/221
Karar Tarihi No :29.06.2018/**

**17.08.2408
Toplantı Yeri
Lapseki /ÇANAKKALE-**

-2-

yatırımları ile zorunlu alt yapı hizmetleri haricinde, yeni inşai ve fiziki hiçbir müdahaleye izin verilmeyecektir.

şeklinde belirlenmesine karar verildi.

**BAŞKAN
A.Coşkun ÖZGÜNEL
(İmza)**

**BAŞKAN YRD.
Ali Osman UYSAL
(İmza)**

**ÜYE
Turan BARLAS
(İmza)**

**ÜYE
Ali Emrah ÜNLÜ
(İmza)**

**ÜYE
M. Uğur YÜKSEL
(İmza)**

**ÜYE
Halil İbrahim KAHRAMAN
(İmza)**

**ASLI GIBİDİR
E. Çağman ESİRGEMEZ
Koruma Bölge Kurulu Müdürü**

**ÜYE
Oğuz KOÇYİĞİT
(İmza)**

**ÜYE
Ali ATMACA
Çanakkale Müze Müd. Tems.
(İmza)**

**ÜYE
Çevre ve Şehircilik İl
Tems.
(Bulunmadı)**

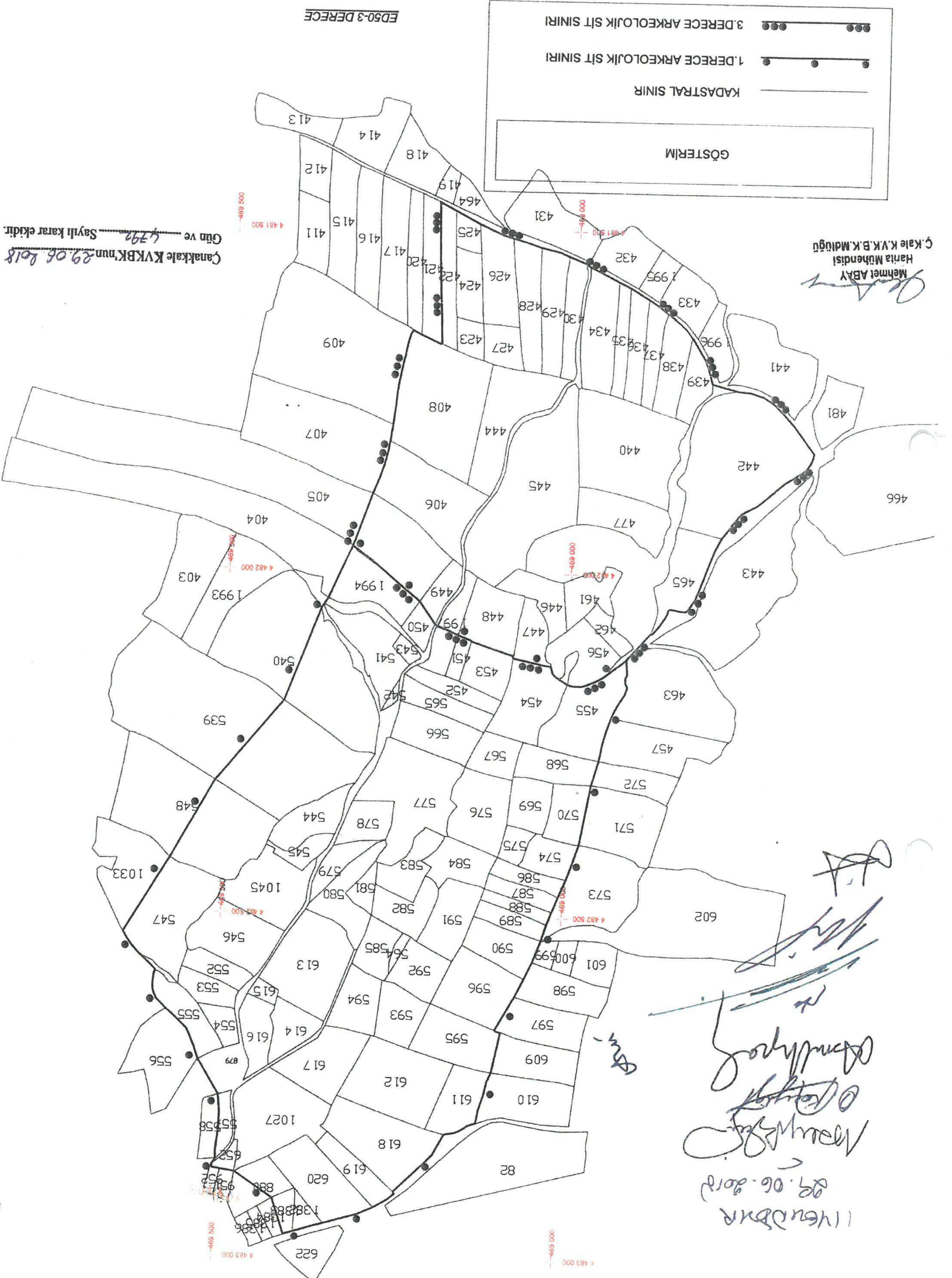
**ÜYE
Sevil YÜKSEL
Çanakkale İl Tems.
(İmza)**

ÇANAKKALE İLİ, GELİBOLU İLÇESİ,
OCAKLI VE YENİKÖY KÖYLERİ
ALAY ÇEŞME ARKEOLOJİK SİT HARİTASI

11/05/2018
29.06.2018
Mehmet ABAY
Harita Mühendisi
Ç. Kale K.V.K.B.K. Mülhüğü

Çanakkale K.V.K.B.K. nun 29.06.2018
Sayılı karar ekidir. Gün ve 4792

Mehmet ABAY
Harita Mühendisi
Ç. Kale K.V.K.B.K. Mülhüğü

ED50-3 DERECE

GÖSTERİM

KADASTRAL SINIR

1. DERECE ARKEOLOJİK SİT SINIRI

3. DERECE ARKEOLOJİK SİT SINIRI

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E.	S İ T	ENVANTER NO	
T Ü R K İ Y E	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO	
İLİ: Çanakkale	İLÇESİ: Gelibolu	MAHALLE - KÖY VEYA MEVKİİ: Ocaklı ve Yeniköy Köyleri	PAFTA	ADA	PARSEL
ADI: Alay Çeşme Arkeolojik Sit Alanı					

GENEL TANIM: Çanakkale İli, Gelibolu İlçesi, Ocaklı Köyü'nün güneybatısında, Alay Çeşme, Köyaltı ve Burgazaltı mevkiğinde yer almaktadır. Ocaklı köyünden başlayarak kuzey-güney istikametinde Geç Osmanlı ya da Cumhuriyet Dönemi'ne tarihlenilebileceğimiz, yaklaşık 650m uzunluğunda ve 120cm genişliğinde taş döşeli yol, Antik bir şarap işliğine çıkmaktadır. Kuzey-güney doğrultulu dikdörtgen şeklindeki ana kayaya oyulmuş işlik, baskı kollu pres tekniğinin uygulandığı işlik tiplerindedir. Şarap işliğinin kuzey, kısa kenarı, ağırlık taşının (*litus*) oturtulması için dikdörtgen şeklinde oyulmuştur. Ağırlık taşının önünde, baskı kalasının (*prelum*) desteklendiği daire ve kare şeklinde, pres koluna ait yuvalar bulunmaktadır. Bir alt kademede bulunan ezme teknesinin (94x219cm boyutlarındaki teknenin özgün derinliği ölçülememiştir ancak en derin yeri 60cm, en sığ yeri ise 15cm derinliğindedir.) içi toprak ve molozla dolmuş, otlarla kaplanmıştır. Teknenin doğu kısa kenarında geniş bir akıtma kanalı bulunmaktadır. Teknenin güney uzun kenarı önünde yer alan ikinci bir toplama havuzu ise bütünüyle molozlarla dolmuş durumdadır. Şarap işliğinin güney tarafında yer alan iki adet kaçak kazı çukuru ise işliğe ait dolyaları (*şarapların dinlendirilmesi ve mayalandırılması için kullanılan toprağa gömülü, çevresi taş ve harçla kaplı büyük pithoslar*) tahrip etmiştir. Şarap işliği çevresinde ele geçen Hellenistik Dönem mühürlü amphora kulpları, buradaki şaraphanede üretilen şarapların o dönemde markalaşmış olduklarını göstermektedir. Yine Attika tipi seramik parçaları da bu alandaki ticari faaliyetlerin ne denli yoğun ve zengin olduğunu işaretler. İşliğin kuzeydoğusundaki künk parçaları ise alanın önemli bir imara sahne olduğunu, su kaynaklarının etkin bir şekilde bu alana yönlendirildiğini göstermektedir. Söz konusu alanda saptanılan yoğun miktardaki ticaret amphoraları ile Rodos Amphora kaide ve kulp parçaları, bu alanın antik çağda önemli bir ticaret merkezi olduğunu göstermektedir. Ayrıca alanda yer alan kırmızı, kahverengi ve siyah astarlı kiremit parçaları, söz konusu alanda çok gösterişli yapıların inşa edilmiş olduğuna işaret etmektedir. Ancak alanda sürdürülmekte olan yoğun tarımsal faaliyetler, buradaki yapılardan geriye pek bir şey bırakmamıştır. Tarla kenarlarında bazen yığıntı bazen ise tek tük vaziyette atıl durumdaki yapı taşlarını görmek mümkündür. Şarap işliğinin güneyinde, üzeri demir çubuklar ve beton harçla kapatılmış bir bölümü ise hala açık vaziyette, bir sarnıç bulunmaktadır. Üç, taş basamakla inilen sarnıç, çift kademeli olarak inşa edilmiştir. Sarnıç içerisindeki künk izleri, sarnıcin yalnızca doğal yollarla değil; su bağlantı hatlarından da beslenmiş olduğunu göstermektedir. Sarnıcin iç kısmı ise Horasan harcıyla kaplanmıştır. Şarap işliği çevresinde Hellenistik Dönem seramikleri bulunurken buradaki sarnıç çevresinde ise çok yoğun miktarda Roma Dönemi (İ.S. 1-2.yy) seramik parçalarına rastlanılmıştır. Yüksek kalitede roma terra sigillatalarının olduğu alanda amphora, kylix, dinos, balık tabakları gibi çok sayıda form ve renkte seramik kalıntıları geniş bir alana yayılmıştır. Bölgede, bugün toprak altında kalmış, kimi yerlerinin düzeltilmiş olduğu anlaşılan anakaya izleri, Ocaklı-Alay Çeşme Arkeolojik Sit Alanı'nda anakayaya açılmış daha fazla işlik ya da yapı kalıntısına rastlanılacağı göstermektedir.

ŞİMDİKİ TEHLİKELER:

ŞİMDİKİ DURUM: Bursa Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 19.04.1992 tarih ve 2412 sayılı kararı ile onaylanan sit haritasında 3. Derece Doğal Sit alanında kalmaktadır. 22.12.2010 tarih ve 277793 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2010/1089 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile onaylanan Saros Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi içinde bulunmaktadır.

SİT POTANSİYELİ: I. ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanı

KORUMA DERECE: I. ve III. Derece Arkeolojik Sit

ŞİMDİKİ KORUMA: Yok.

ÖNERİLEN KORUMA :

HAZIRLAYANLAR

Arkeolog Fuat DURMUŞ

Arkeolog Kemal DEDEOĞLU

KONTROL EDEN:

F. E. Çağrı ESİRGEMEZ
Koruma Bölge Kurulu Müdürü

Çanakkale KVKBK'nun 29.06.2018
Gün ve 4792 Sayılı karar ekidir.

YAYIN DİZİSİ:

KORUMA KURULU KARARLARI

Çanakkale Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 29.12.2015 tarih ve 2786 sayılı kararı.

GÖZLEMLER : Harvard Üniversitesi, Roma ve Orta Çağ Medeniyetleri Dijital Atlası projesi ile Yunan ve Roma Dünyası Barrington Atlası'nda Ocaklı Köyü'nün Saros Körfezi kıyısına Paion Antik Kenti lokalize edilmektedir. Saros Körfezi'nin güney kıyısı günümüzde Kuşburnu olarak geçmektedir. Bölgenin ilk olarak yerleşimi Erken Tunç Çağı'nda gerçekleşmiştir. Kuşburnu Tepe, bölgeye özgü bir kültür tabakası sunmaktadır. Ocaklı-Alay Çeşme Arkeolojik Sit Alanı ise barındırdığı yoğun miktardaki Klasik ve Helenistik Çağ seramikleri ile ayrıca sahip olduğu arkeolojik potansiyel nedeniyle Paion Antik Kenti için daha uygun bir lokasyon oluşturmaktadır. Kıyıda yerleşim ise kentin limanı ve emporiumu olarak işlevlendirilmiş olsa gerektir.

KORUMA KURULU ONAYI

Amirhan
O. Poyraz
Amirhan
Amirhan

Harita ve Fotoğraflar:

